

INTERVIEW Carlijn Bartels ziet kans in mens en materiaal

Oude stoffen worden nieuwe surfponcho's

'Afval bestaat niet', vindt Haarlemmer Carlijn Bartels. Ze runt het bedrijf Ressies waarvoor ze hoogwaardige producten zoals surfponcho's maakt van oude stoffen, en woont met haar man Tom en zoon Cosmo in het Rozenprieel.

Mireille Sneekes

Haarlem ■ Toen ze als meisje van twaalf jaar nog in Lisse woonde en daar eens per week het grofvuil langs de weg stond, klaar om opgehaald te worden, fietste ze langs om 'oude meuk' te vinden en dat vervolgens op te knappen. Gieters die ze beschilderde, krakjes die ze herstelde en zo een tweede leven inblies...

Het droombeeld van Carlijn Bartels (41) ontstond: met een bakfiets allerlei oude spullen op halen om er weer mooie, verkoopbare items van te maken.

Soortgelijks

Voor haar bedrijf Ressies (spreek 'restjes' op plat Amsterdams uit en u begrijpt 'm) doet Bartels iets soortgelijks. Het lokale participatiebedrijf Spaarne Werkt spaart uit kledingbakken handdoeken voor haar op. Wanneer er een paar kilo badstof klaarligt, krijgt ze een belletje en gaat ze langs bij het sorteercentrum.

Even uitzoeken of er geen gaten in de stof zitten, het met een kookwas goed schoonmaken en ze brengt het vervolgens naar haar atelier bij Mooizooi. „Daar snijd ik de stof met behulp van mallen”, legt Bartels uit. „Voor elke poncho gebruik ik stroken van vijf à zes verschillende handdoeken. Die banen moeten onder elkaar een poncho van ruim honderd centimeter opleveren.”

Die opbouw, dus elk unieke ontwerp, maakt Bartels zelf. Daarbij let ze op kleurcombinaties („Het product moet mooi en sexy zijn”). Vervolgens nummert ze de stroken en brengt ze het naar een van de sociale werkplaatsen waarmee ze samenwerkt. Daar worden de delen aan elkaar genaaid et voilà: de Ressies-surfponcho is klaar.

Koud aan zee

Het is het product waarmee het bedrijf begon. Of Bartels sinds jongs af aan tussen de golven te vinden is? Eigenlijk niet. Ze was zelfs best sceptisch over de watersport tot ze met een vriendin mee ging naar een surfestival. „Ik zat liever met een fles rode wijn in een atelier kunst te maken, maar daar moest ik ineens meedoen met een enthousiaste buitensport”, lacht ze.

Maar het moment dat ze met de plank naast zich het zeewater inging, draaide haar verwachting 180 graden. „Ik vond het heerlijk in het water, echt een openbaring.” Het festival vond in september plaats; kille maanden volgden. Toen Bar-

Carlijn van Ressies achter de naaimachine in haar werkkamer thuis.

FOTO'S UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

Modinette Astrid (r) naait bij de Snuffelmug voor Carlijns (l) bedrijf Ressies.

tels doorging met de sport, kreeg ze last van de winterse kou. Ze wilde een poncho, maar zag die voornamelijk van bekende bedrijven: blauw, zwart en met grote logo's op de borst. „Ik hou juist van kleur, dus het aanbod paste niet bij me. Ik besloot 'm zelf te maken.”

Creatief zoals ze met een diploma van de kunstacademie op zak is, maakte ze een ontwerp. Via een Facebook-oproep kon ze in de buurt oude handdoeken ophalen en ging ermee naar een sociale werkplaats in Schalkwijk die ze kende via een vriendin. „Die plaats was net begonnen en kon werk gebruiken. Dus toen ik merkte dat veel mensen en-

thousiast reageerden op mijn creatie en ik er meer ging maken, voor vrienden en later voor verkoop op marktjes, liet ik dat ook daar doen. Het sloeg aan.”

Van het een rolde Bartels in het andere. 'Kouwe klauwen' tijdens het vasthouden of -maken van je surfplank? Bartels bedacht er een want op, gemaakt van oude wollen dekens.

„Op een gegeven moment kreeg ik een hele lading wetsuits aangeboden. Veel werk om ze zandvrij te maken, maar ik krijg veel hulp van vrienden en heb er uiteindelijk portemonneetjes van gemaakt.” Inmiddels wordt nog meer gemaakt van

oud materiaal: tassen strandstoeltjes van zeilen en haarbanden van beddengoed.

Alles is bruikbaar

Bartels motto is dan ook: afval bestaat niet. Door 'upcycling', zoals zij doet, bespaart ze per poncho duizenden liters water, simpelweg omdat de stof al bestaat. „Daar komt bij dat de badstof anders naar de verbrandingsoven gaat. Het is moeilijk te recycleren door de vezels die de stof bevat. Het fijne is dus, dat alles wat ik gebruik van verbranding wordt gered. En dat is veel, want van keukenhanddoekjes kan ik bijvoorbeeld de capuchons maken, of zak-

„
 Het fijne is dus, dat alles wat ik gebruik van verbranding wordt gered

ken. In principe is dus alles te gebruiken.”

Maar, dat motto moet breder getrokken worden dan oude materialen. „Ik zie kans in materiaal én mens. Nuttig werk maakt mensen blij en geeft ze voldoening. Daarom werk ik samen met sociale werkplaatsen. Mensen met bijvoorbeeld niet aangeboren hersenletsel die zichzelf niet bij reguliere dagbesteding vinden passen, vinden dit werk hartstikke leuk.”

Bartels noemt zich binnen haar eigen bedrijf de beperkende factor. Naast haar begeleidende werk bij Kunst om de Hoek, werkt ze alleen op maandag voor Ressies, terwijl ze alle ontwerpen maakt en snijdt. „Ooit wil ik uitbreiden, maar ik voel vanzelf als de tijd rijp is. Het ultieme doel blijft een circulair ambachtscentrum beginnen. Een leer- slash werkplaats waarvoor ik met die bakfiets oude spullen ophaal en ze met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt opknop. Zij hoeven niet per se creatief te zijn: het gaat niet om het wiel uitvinden, maar het weer laten draaien.” Ressiesredesign.nl of surfshop B.R.A.S.-C.O.